

Nataon'i Mary N. Cook

Mpanolotsaina Voalohany ao amin'ny Fiadidian'ny Zatovovavy Maneran-tany

Aza milavo lefona na oviana na oviana!

Inona no tian'ny Tompo hataonao? Tiany ianao raha zanakavavin'Andriamanitra be herim-po sy feno hatsarantoeatra, manolo tena isan'andro mba bo mendrika handray ireo fitabian'ny tempoly.

Nitondra ny zafikelinay sasantsa-sany tany amin'ny Timpanogos Cave National Monument izahay tamin'ny volana Aogôsitra lasa teo, izay iray amin'ireo toerana be mpitsidika indrindra eto Utah. Tsy maintsy mihanika lalana sarotra eo amin'ny 2 km sy tapany latsaka eo ho eo mandrapahatonga any amin'ilay zohy, kanefa tsy mampaninona izany raha te-hahita ireo zavatra kanto mihodinkodina ao amin'ilay zohy. Fantatro tsara fa hanana fahasahiranana i Ruthie, izay sivy taona, fa nanontany tena kosa aho raha hanana tanjaka sy faharetana havitana izany hatramin'ny farany i Caroline, izay vao enin-taona.

Samy tsindrin-daona izahay hanomboka ny fihanihana ary tamin'ny fiantombobany, dia nandeha haingankain-gana tamin'ilay lalana mirary vato izahay. Haingana tokoa ny nihanihanay ny ampahefan-dalana saingy nandany fotoana bebe kokoa ny famitana ny antsasa-dalana. Nanomboka ho kivy i Caroline. I Ruthie kosa tsy nanana olana ary dia namporisika an'i Caroline mba hanohy. Nandeha moramora izahay mba hahafahan'i Caroline hahara-ka sy hanohy. Kanefa toa vao mainka niharatsy ny fandehan-javatra. Nisy

rivotra nifofofofo be ary nanahirana ny nahita ny lalana noho ny vovoka nentin'ilay rivotra. Somary nampitahotra izany kanefa toa mbola nisy zavatra ha-fa nanampy trotraka indray dia ny fahitanay mari-pamantarana izay milaza hoe: "Toerana ahitana Bibilava maneno. Mijanôna eo amin'ny Lalana voafaritra. Aoka ho Malina."

Nahavita ny telo ampahefan'ny lalana tamin'ny tanjonay izahay rehefa niezaka nandeha tsimoramora teny, saingy mbola tsy maintsy mamita ilay ampahefan'ny tena mideza amin'ilay tendrombohitra izahay. Nipetraka i Caroline no sady nilaza tamin'ny maso nanganohano, noho ny tsy fahatokian-tenany, ny havizanany ary ny tahotra nahazo azy hoe: "Milavo

lefona aho! Tsy mahavita mandeha lavi-tra mihoatra noho izao intsony aho!"

Nipetraka izahay ary niresaka momba izay tokony hataonay. Nanao drafitra izahay. Nanapa-kevitra izahay fa hanisa ny dingana ataonay ary ho hita eo ny hitranga afaka dingana 100.

Nanome toky an'i Caroline izaho sy i Ruthie fa hanampy azy. Nitady zavatra nahafaly anay izahay teny an-dalana ary nizara ny zavatra hitanay. Nihira hiran'ny Kilonga mihitsy aza izahay.

Niova ny fandehan-javatra. Nisafidy ny hanaraka ilay drafitra i Caroline. Toa nahatonga ilay zavatra noeritreretina fa tsy ho vita ho lasa azo atao ilay dingana zato. Fantatr'i Caroline fa hanampy azy izahay ary rehefa njery ireo zavatra mahafaly nanodidina anay sy nihira izahay dia nahatsapa ho falifaly kokoa.

Moa ve efa natahotra sy kivy ianao teo am-piatrehana fanamby izay toa mihoatra ny fahaizanao? Efa nisy ve fotoana nahatsapanao fa te-hilavo lefona ianao?

Alaivo sary an-tsaina izay mety ho fahatsapan'i Josoa, ilay mpandimby ny mpaminany lehibe Mosesy, raha naha-fantatra fa izy no hitarika ny vahoakan'i Isirael ho an'ny amin'ny tany nampa-nantenaina. Mino aho fa nisy fotoana nahatsapany fa te-hilavo lefona izy. Kanefa ny Tompo dia nanohana azy tamin'ny filazana taminy in-telo mba ha-hery sy hatanjaka (jereo Josoa 1:6-9). Tao anatin'ny finoana fa hiaraka aminy Andriamanitra no nanoloran'ny zanka'i Isirael tena hoe: "Izay rehetra andidiana... dia hataonay" (Josoa 1:16).

Feno tantaran'ny lehilahy sy vehivavy naneho herim-po lehibe hanao izay andidiana'ny Tompo azy ao amin'ny soratra masina, eny fa na dia soro-tra tanterahina aza ny andraikiny ary na dia nisy fotoana aza izy ireo te-hilavo lefona.

Inona no tian'ny Tompo hataonao? Tiani ianao raha zanakavavin'Andriamanitra be herim-po sy feno hatsaran-toetra, manolo tena isan'andro mba ho mendrika handray ireo fitahian'ny tempoly sy hiverina any Aminy. Mitaky herim-po izany zavatra izany raha eto amin'izao tontolo izao ankehitriny. Manana ny drafity ny famonjena ianao izay ahafahana manatontosa izany. Zava-dehibe ao amin'io draftra io ny safidim-pitondrantena, ny fahafahana misafidy. Efa nanao safidy tsara maromaro ianao. Talohan'ny nahaterahanao dia efa nisafidy ny ho ety an-tany ianao ka handray vatana ary hozahana toetra. Efa nisafidy ny ho atao batisa ianao, izay ôrdônsy voalohany takiana amin'ny lalana ho any amin'ny fainana mandrakizay. Ankehitriny dia mandalo ny fainana an-tany ianao izay hanohizanao ny fanaovana safidy, ny fianarna, ary ny fivoarana. Ny fanatanterehana ny fanekempihavanana masina sy ny fandraisana ny ôrdônsin'ny tempoly dia dingana manan-danja iray eo amin'ilay draftra.

Kanefa rehefa mihalehibe ianao, ry zatovovavy, dia mihamideza kokoa ilay lalana ka mety te-hilavo lefona ianao. Mihasarotra ny fainana, rakotry ny fapanhan-kevitra sy fakam-panahy amin'ny endriny rehetra. Hitsoka ilay rivotry ny fisafotofotoan-tsaina i Satana izay mety hahatonga anao hametraka fanontania na hoe ity tokoa ve ilay lalana tianao arahana. Mety ho tratrano ny fakam-panahy hanaraka lalana hafa ianao, na dia efa hita mitsatoka eo aza ireo mari-pamantarana loza. Mety hisalasala amin'ny fahaiza-manaonao ianao ka hanontany tena toa ny nataon'ny zatovovavy iray hoe: "Vita marina ve ny hijanova ho tsara toetra eto amin'ity izao tontolo izao ity ankehitriny?" Ny valiny ry tanora namako dia hoe: "Eny!" Ary ny toroheviro dia mitovy tahaka ny no-men'i Winston Churchill nandrity ny Ady Lehibe Faha-II, hoe: Aza milavo lefona na oviana na oviana! (jereo "Never Give In," [speech, Harrow School, London, Angletera, 29 Okt. 1941].

Mitaky herim-po lehibe izany kanefa manana ny Drafiny ianao! Inona ireo zavatra hanampy anao hanaraka ny draftra sy ho zanakavavin'Andriamanitra be herim-po sy manana hatsaran-toetra? Voalohany, ataovy izay hananana

fijoroana ho vavolombelona matanjaka tsikelikely. Faharoa, katsaho ny fanampian'ny Ray any an-danitra sy i Jesoa Kristy, ary ny fianakavianaao sy ny hafa izay hanohana anao amin'ireo fanapanhan-kevitrao hanaraka ilay draftra. Ary farany, ataovy izay iainana amimpahamendrehana ho mendrika ny hanana ny Fanahy Masina ho namana.

Nampanantena ireo zatovovavy ny Filoha Thomas S. Monson mikasika ny maha-zava-dehibe ny fahazoana fijoroana ho vavolombelona matanjaka hoe: "Hiaro anao ny fijoroana ho vavolombelona, raha toa ka kolokoloina hatrany izany" ("May You Have Courage," *Liahona*, Mey 2009, 126).

Ny fijoroana ho vavolombelona dia hihamatanjaka "tsikelikely vokatry ny zavatra iainanaao. Tsy misy na dia iray aza mahazo fijoroana ho vavolombelona feno ao anatin'ny indray mandeha" (*True to the Faith: A Gospel Reference* [2004] [*Ancrés dans la Foi*]). Hotsaroanareo fa mba hihanihana ilay ampanhan-tendrombohitra mideza indrindra dia namita izany tamin'ny fanaovana dingana iray isaky ny mandeha izahay. Mba hahazoana fijoroana ho vavolombelona dia tsy maintsy mikolokolo izany tsikelikely ianao. "[Ny fijoroana ho vavolombelona] dia hitombo rehefa manapa-kevitra ny hitandrina ny didy ianao. Rehefa mampitraka sy manatanjaka ny hafa ianao dia hahita fa hitombo hatrany ny fijoroana ho vavolombelona. Rehefa [mametraka fahazarana manokana ny hivavaka, hamaky ny soratra masina, hankatô ny didy sy hanompo ny hafa] ianao, dia hahazo fotoana hirotsahan'ny fitaomam-panahy izay [hampantanaka] ny fijoroana ho vavolombelona" (jereo *True to the Faith*, [*Ancrés dans la Foi*] 179–80).

Manome anao fomba tsara hikolokoana tsikelikely ny fijoroana ho va-

volombelona ny bokikely Fivoaran'ny Tena Manokana (Mon Progrès Personnel). Ny traikera sy fandaharan'asa avy amin'ny fampiharana ireo hasina dia dingana kely izay hanampy amin'ny fikolokoloana ny fijoroanaao ho vavolombelona momba an'i Jesoa Kristy rehefa mianatra ny Fampianarany ianao sy mampihatra tsy tapaka azy ireny eo amin'ny fainanaao. Izany fikolokoloana tsy tapaka izany dia hiaro anao eo amilay lalana.

Faharoa, katsaho ny fanampian'ny hafa izay hanome anao tanjaka sy fano-hanana fanampiny. Mitodiha aloha any amin'ny Rainao any an-danitra amin'ny alalan'ny vavaka. Zanakavaviny ianao. Fantany sy Tiani ianao. Maheno sy mamaly ny vavaka ataonao Izy. Ampiarina foana isika ao amin'ny soratra masina mba "hivavaka lalandava" (jereo, ohatra, ao amin'ny F&F 90:24). Rehefa mivavaka ianao dia *tena* hiaraka aminao ny Tompo tahaka ny niarahany tamin'i Josoa.

Samy mila ny fanampian'ny Mpamony isika tsirairay amin'ny fanarahana ilay draftra sy amin'ny fiverenana any amin'ny Raitsika any an-danitra. Mety nanao hadisoana ianao na nivily tamin'ny lalan-kafa. "Noho ny fitiavan'ny Mpamony anao sy nanolorany ny Ainy ho anao, dia afaka mibebaka ianao . . . Ny sorompanavotan'ny Mpamony no nahafahanao ho voavela amin'ny otanao" (*Young Women Personal Progress* [Booklet, 2009], 71). "Rehefa mibebaka haingana ianao, dia hahita haingana kokoa ireo fitahiana izay azo avy amin'ny famelan-keloka" (*Ry Tanora, Mabereza!* [Bokikely, 2001], 30).

Manapaha hevitra ankehitriny ny hanao izay takiana amin'ny fibebahaha. "Mandraisa amimpahamendrehana ny Fansan'ny Tompo isan-kerinandro ary fenoy asa mifono hatsaran-toetra izay hitondra tanjaka ara-panahy ny fainanaao. Rehefa manao izany ianao dia hihamatanjaka eo amin'ny fahafahanao manohitra ny fakam-panahy sy mitandrina ny didy ary ho tonga bebe kokoa tahaka an'i Jesoa Kristy" (*Young Women Personal Progress*, 71).

Hanampy anao koa ireo mpaminanin'ny andro farany eto an-tany. Miteny ho an'izao fotoana izao ny mpaminany. Araho ny teniny. Hanome anao mari-

pamantarana izay hampitandrina anao amin'ny loza sy hiaro anao eny an-dalana eny izy ireo. Ireo mari-pamantarana manokana ho anao dia hita ao amin'ny *Ry Tanora, Mahereza*. Araho ny mpaminany; mahafantatra ny lalana izy (*Chants pour les Enfants*, “Suis les Prophètes,” 58).

Ny iray amin'ireo fitahiana lehibe ao amin'ny drafitra dia ny fivondronantsika ao anatin'ny fianakaviana. Mana-na ray aman-dreny izay manana fahendrena sy traikefa bebe kokoa hanampy anao hahatratra ireo fahaiza-manaonao rehetra avy any ambony ianao. Matokia azy ireo. Tian'izy ireo ny hanananao ny tsara indrindra.

Mianara avy amin'ny reninao, ny re-nibenoa ary ireo vehivavy marina hafa manana fijoroana ho vavolombelona matanjaka. Ny andraikitrity ny reny ao amin'ny drafitra dia ny ho mpikoloko-lo. Ry reny, tsy misy olona tia ny zanakareo tahaka ny hitiavanareo azy. Ianareo no mpitarika, mpampiofana ary ohatra tsara indrindra ho azy ireo. Manantena izahay fa hanaiky ny fanasana ny hiara-hiasa amin'ny zanakareo vavy amin'ny fanatanterahana ny ao amin'ny Fivoaran'ny Tena Manokana (Mon Progrès Personnel) ianareo. Ny zavatra nianarako rehefa nanao ireo asa tao anatin'ny hasin'ny hatsaran-toetra niaraka tamin'ny reniko aho dia ny hoe, hihamafy orina ny fifandraisareo ary samy ho voatahy amin'ny fitiavanareo, fanohananareo ary ny famporishanareo izy ireo.

Ry zatovovavy, misafidiana namana tsara izay hanohana anareo amin'ny fanapahan-kevitra tsara ho raisinareo amin'ny fanarahana ny drafitra. Fant-ray fa maro aminareo no afaka manao betsaka amin'ny fanatanjahana ireo zatovovavy hafa toa ny nataon'i Ruthie, izay namporisika hatrany an'i Caroline. Aorian'ny fandraisanareo ny Maripanksitrhana ho an'ny Zatovovavy Mendrika dia anjaranareo ny ho tonga “rahavavy azo ianteherana.” Ny fahazoanao ilay Fankasitrhana antsoina hoe Distinction de la Jeune Fille Accomplie dia hanome anao fahafahana hampah-tanjaka ireo zatovovavy hafa amin'ny alalan'ny ohatra tsara ataonao sy ny fijo-roanao ho vavolombelona rehefa miahys azy amin'ny fanaovany ny Fivoaran'ny Tena manokany ianao.

Farany, manàna fiainana izay hahamendrika ny hanananao ny Fanahy Masina ho namana. Tamin'izahay nanampy an'i Caroline, dia nanasa ny Fanahy Masina izahay rehefa njery ireo zavatra tsara nanodidina anay, nihira ny hiran'ny Kilonga mihitsy aza. Nahatsapa fitiavana, fifaliana ary fiadanana izay vokatry ny Fanahy izahay (jereo Galatiana 5:22). Ilaina izany fiadanana sy fahatkiana izany rehefa manandrana mampisafotofoto ny sainao i Satana amin'ny alalan'ny rivotry ny fisalsalana, sy rehefa trattran'ny fakam-panahy handeha amin'ny lalan-kafa ianao, na rehefa tsy tsara fanahy aminao ny hafa na manabiraby anao amin'ny finoanao.

Mamelà ahy ianareo hizara ny zavatra niainan'i Julie, zatovovavy iray izy nandresy ny olana tamin'ny alalan'ny fanarahana ny bitsiky ny Fanahy Masina. Nandalina ny Testamenta Taloha izy indray andro ary tonga tao an-tsainy ny eritreritra hoe: “Vakio ao amin'ny Matio 5. Vakio ao amin'ny Matio 5.” Nieritreritra izy hoe: “Fa maninona no tonga ato an-tsaiko ny eritreritra hamaky ao amin'ny Testamenta Vaovao?” Nataony anefa ny zavatra nitarihan'ilay bitsika azy ka namaky ny Matio izy, “Tiava ny fahavalonareo, mamele an'i-zay manozona anareo, manaova soa amin'ireo manao ratsy anareo, ary mivavaha ho an'izay mampiasa amimpankahalana anareo sy manenjika anareo” (Matio 5:44).

Ny ampitso dia nanana olana tamin'ny namany izay ratsy toetra sy namadika azy izy. Tezitra izy tamin'ny

voalahany kanefa avy eo nieritreritra hoe “Efa voaomana ho amin’izao toe-javatra izao aho. Efa nibitsika ahy ny Fanahy mba hamaky ny Matio ary tokony ho tsara fanahy sy hamela ny namako aho.” Ilay dingana kely nataony tamin'ny famakiana soratra masina dia nanampy azy hanaraka ny ohatra nataon'i Kristy. Avy tamin'izay zavannitrange izay no nahazoany toky fa ny Tompo dia mahafantatra azy ary amin'ny alalan'ny bitsiky ny Fanahy Masina no nahafantarany izay tokony hataony.

Ry tanora zatovovavy malalako, maro aminareo no tahaka an'i Julie, izay tsy nilavo lefona nanoloana ireo zavamanahirana maro, fa nisafidy ny hanaraka ilay drafitra. Mivavaka tsy tapaka aho mba hanohizanareo ny fanatanjananareo ny fijoroanareo ho vavolombelona. Katsaho ny fanampian'ny Rainareo any an-danitra, sy ny an'i Jesoa Kristy, ary ny an'ireo mpaminany, sy ny an'ireo hafa izay hanohana anareo amin'ny fanapahan-kevitraeo hanaraka ilay drafitra. Ataovy izay iainana ao anatin'ny hatsaran-toetra mba ho mendrika ny hanana ny Fanahy Masina ho namana izay hitarika anareo soa aman-tsara. Mijoro ho vavolombelona aho fa raha manao izany ianareo dia hiaraka aminareo ny Tompo ary afaka ny hijanona eo amin'ny lalana izay mitondra mankany amin'ny tempoly sy ny fiainana mandrakizay ianareo. “Koa mahereza sy matanjaha” (Jesoa 1:9) ary aza milavo lefona na oviana na oviana! Amin'ny anaran'i Jesoa Kristy, amena. ■